

Gemi söküm yönetmeliğine 'AB' ayarı

Gemi geri dönüşümde yeni yönetmelik taslağı sektör görüşüne sunuldu. Burada Hedef, Akdeniz'de lider olan Türk tesislerini AB tüzüğüne uygun hale getirmek, rekabet gücünü korumak.

31 Mayıs 2018

Aysel YÜCEL

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü, Gemi Geri Dönüşümü Hakkında Yönetmelik Taslağı hazırlayarak sektör görüşüne sundu. Yeni yönetmeliğin Avrupa Birliği Gemi Geri Dönüşüm Tüzüğü hükümlerini de içerecek şekilde yeniden revize edilmesi amaçlanıyor. Çünkü Aralık 2018'den sonra AB bayrağı taşıyan gemiler, sadece bu tüzük kapsamında yetkilendirilmiş ve AB Listesi'nde yer alan gemi geri dönüşüm tesislerinde geri dönüştürülebilirler.

Aliağa Gemi Geri Dönüşüm Sanayicileri Derneği yöneticilerinden Ersin Çeviker, Türk tesislerinin bir süredir AB tüzüğüne uyumlu hale gelmek için çalışmalar yaptığını şu anda Aliağa'daki 22 firmadan 7'sinin AB Komisyonu'na müracaatlarını tamamladığını söyledi. Çeviker, **“Yönetmelik taslağı üyelerimiz ve derneğimiz teknik ekibince inceleniyor. Sektörün istidam ve kapasite kayıplarına etki edecek uygulamalar gerekçeleri ile ilgili makamlara sunulacak”** dedi.

Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen yazıda “İmzacıları arasında olduğumuz Hong Kong Sözleşmesi”nin yürürlüğe girişinin gecikmesi ile ilgili endişeler üzerine, Avrupa Birliği'nce “Gemi Geri Dönüşüm Tüzüğü, hazırlanarak 20.11.2013 tarihinde kabul edildi.

Hem gemi geri dönüşüm hem de gemi inşa tesislerimiz söz konusu Tüzük'ten etkilenecek. 01.12.2020 tarihinden itibaren Türk Bayrağı da dahil AB nezdinde üçüncü ülke bayrağı taşıyan gemiler bir AB limanına uğrar ya da demirlerken, 'tehlikeli madde envanteri' bulundurmak zorunda olacak. Ayrıca muhtemelen 31.12.2018 tarihinden sonra AB Bayrağı taşıyan gemilerin sadece bu Tüzük kapsamında yetkilendirilmiş ve AB Listesi'nde yer alan gemi geri dönüşüm tesislerinde geri dönüştürülebilirler.

Gemi Söküm Yönetmeliği, geçtiğimiz senelerde Hong Kong Sözleşmesi hükümlerini ihtiva edecek şekilde revize edildi ve halen yürürlükte olmakla birlikte, bu kez Avrupa Birliği Gemi Geri Dönüşüm Tüzüğü hükümlerini de içerecek şekilde yeniden revize edilmesi uygun görüldü. Bu amaçla hazırlanan Gemi Geri Dönüşümü Hakkında Yönetmelik Taslağı ve ilgili diğer doküman Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü'nün internet sayfasında yayınlandı” ifade edilerek taslağına ilişkin sektördeki

tüm ilgili kuruluşlardan görüş talep edildi. İMEAK Deniz Ticaret Odası (DTO) görüşlerin bildirilmesi için son günü 20 Haziran olarak açıkladı.

Ersin Çeviker, Gemi Geri Dönüşüm faaliyetlerinin çevre ve iş sağlığına uyumlu olarak yapılması kapsamında bağlayıcı konumda olan Hong-Kong sözleşmesinin 2009 yılında yayımlandığını ve Türkiye'nin sözleşmeyi kabul eden ülkelerin başında geldiğini hatırlatarak, **"Türkiye ile birlikte sözleşmeyi kabul eden ülkeler Belçika Fransa ve Norveç olmuştur. Sözleşmenin yürürlüğe girebilmesi için en az 15 devletin çekince koymadan imza koyması ve ticaret filolarının dünya ticari taşımacılığının en az yüzde 40'ını oluşturması gerekiyor. Sözleşmeyi kabul eden ülkelerin ticaret filoları halen yüzde 25 civarında. Sözleşmenin yürürlüğe girmesinin zaman alacağı anlaşılıyor"** diye konuştu.

Sıkıntılı maddeler anlatılacak

Taslak olarak yayımlanan Gemi Söküm Yönetmeliği'nin 2000'li yıllardan itibaren aldığı tedbirle değişen ve gelişen sektörün AB Gemi Geri Dönüşüm Yönetmeliği ve HongKong sözleşmesi uygulamalarının yasallaştırılması olduğuna vurgu yapan Ersin Çeviker, **"Yönetmelik taslağı üyelerimiz ve derneğimiz teknik ekibince inceleniyor. Sektörün istidam ve kapasite kayıplarına etki edecek uygulamalar gerekçeleri ile ilgili makamlara sunulacak. Ülkemizce taraf olunan Hong-Kong sözleşmesi ve AB Gemi geri dönüşüm Yönetmeliği faaliyette olan gemilerin yapısal elemanlarında mevcut tehlikeli maddelerin tespiti /seyrüsefer hayatı boyunca yapılan onarım ve değişimlerde bu maddelerin tehlikesiz maddelerle değişimi. Gemi inşa sürecinde tehlikeli maddelerin kullanılmasının engellenmesi kuralları ile gemi geri dönüşüm faaliyetlerinin tehlikelerinin asgariye indirilmesi açısından önemli bir husus olarak önümüzdeki yıllarda etkilerini gösterecek"** dedi.

22 tesisten 7's, AB'ye müracaatı tamamladı

Aliağa gemi geri dönüşümde Akdeniz'in en önemli merkezlerinden biri. 2013'te tam kapasite olan 1 milyon tona yaklaşarak tarihi rekor kıran bu tesisler, AB'ye uyumlu hale gelebilmek için çevreci yatırımlarını sürdürüyor. Avrupa Komisyonu'nun 2013 yılında yayımladığı AB Gemi Geri Dönüşüm Yönetmeliği ile AB bayraklı gemilerin yönetmelik gereklerini yerine getiren ve listeye dahil olan ülkelere gönderme kararı aldığını belirten Çeviker, **"Türkiye, Akdeniz çanağında iş tecrübesi ve örnek uygulamaları ile AB bayraklı gemiler için önemli bir merkez. İlk planda 7 firmamız AB Komisyonu'na müracaatlarını tamamladı ve denetim sürecine alındı. Diğer firmalarımız da kademeli olarak öncelikle Hong-Kong sözleşmesine uyum sertifikasyonu ve AB Komisyonu'na müracaat faaliyetlerini sürdürüyor"** dedi.